No. 2210 Zaterdag 15 Mei 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Openingsrede

van Z.Exc. Gouverneur

Mr. N. J. L. BRANTJES.

MIJNE HEEREN.

Het is mij een eer U welkom te heeten op deze bijeenkomst, waarmede het zittingjaar 1926—1927 zal worden geopend en U mijn dank te betuigen voor den door U in het afgeloopen zittingjaar verrichten arbeid en voor de medewerking, die ik van Uwen Raad mocht ondervinden bij de vervulling mijner steeds zwaarder wordende taak.

Met voldoening ben ik in staat U mede te deelen, dat de levendige opbloei van Curaçao, waarvan ik verleden jaar bij de opening van Uw zittingjaar mocht gewagen, zich heeft voortgezet en dat de toenmaals uitgesproken verwachting niet ongegrond is gebleken.

De opbrengst der middelen was in 1925 f 340.000 hooger dan in 1924, daarmede de raming met f 728.000 overschrijdend.

Het scheepvaartverkeer te Willemstad nam dermate toe, dat in 1925 niet alleen in aantal binnengekomen schepen, doch ook in tonnenmaat haar haven die van Amsterdam overtrof. Het aantal binnengekomen stoomschepen in 1919 nog geen 400 bedragende, overschreed in 1920 voor het eerst de 500, in 1922 de 1000, in 1924 de 1500, in 1925 reeds de 2000 en het zal, indien de voorteekenen niet bedriegen, in dit jaar de 2500 overschrijden.

De fabrieks-installaties der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij ondergingen gedurende de laatste jaren voortdurend uitbreidingen.

Werd in 1921 gemiddeld per dag ± 400 ton ruwe olie verwerkt, deze hoeveelheid klom geleidelijk 1 Januari 1925 tot 3000 ton, in Juli 1925 tot 5500 ton en einde 1925 tot 6500 ton per dag. Nu in de laatste dagen van April de nieuwe trumble-plants op Asiento in gebruik werden genomen, bedraagt de verwerking van ruwe olie ongeveer 9000 ton per dag en door uitbreiding der bestaande installaties zal dat bedrag nog in den loop van dit jaar waarschijnlijk tot 10.000 ton per dag worden opgevoerd, dat is 25 maal de hoeveelheid van nog geen 5 jaar geleden. Dit cijfer zoude nog aanzienlijk hooger zijn, indien uitsluitend zware olie werd verwerkt.

Binnen enkele maanden zal op Asiento eene geheel nieuwe smeeroliefabriek in bedrijf worden gesteld, terwijl binnenkort wordt aangevangen met den bouw van een complex z.g. cracking-installaties voor de fabricage van pressure-gasoline.

De fabriek, langzamerhand eene der grootste ter wereld geworden, mag zeker een der meest moderne genoemd worden.

— Van den radiodienst werd een steeds drukker gebruik gemaakt, vooral de correspondentie, met schepen nam toe.

In 1925 werden 4796 telegrammen met 66521 woorden méér verzonden dan in 1924 en 5230 telegrammen met 71843 woorden meer dan in 1924 ontvangen.

De cijfers van verzending waren 15147 telegrammen met 178874 woorden en van ontvangst 15478 telegrammen met 189216 woorden.

Van af 1 October 1925 werden ontvangproeven met Nederland op kortegolf genomen. De resultaten waren schitterend.

Niet minder schitterende resultaten gaven de proeven van verzending naar Nederland per kortegolf sedert den 1sten Maart 1926 de kortegolf proefzender de verbinding Curaçao—Nederland tot stand bracht.

Op 30 April jl. waren als proefsein reeds per kortegolf naar Nederland verzonden 5983 woorden en ontvangen 25043 woorden. Welke praestatie bereikt werd, kan blijken uit het feit, dat in de laatste week van April op een avond binnen enkele uren circa 1000 woorden in beide richtingen zijn overgebracht bij eenmaal seinen en zonder navraag.

— Ook in andere opzichten kan een terugblik op het afgeloopen jaar niet anders dan tot dankbaarheid stemmen.

Orde en rust werden in 1925 in dit gebiedsdeel niet verstoord.

De gezondheidstoestand der bevolking was gunstig.

De verhouding tusschen de naburige republieken en Curaçao bleef steeds meer vriendschappelijk.

In de openbare boekerijen en leeszalen op Curaçao, St. Martin, St. Eustatius en Saba bleef de belangstelling der bevolking levendig.

— Wat de economische toestand van het eiland Curaçao betreft, hiervan kan met voldoening worden geconstateerd, dat die in 1925 zeer gunstig is geweest, in hoofdzaak het gevolg van de omstandigheid, dat er zoowel bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij als bij de Mijnmaatschappij „Curaçao" en in de haven volop werkgelegenheid was.

— Hiertegenover stond, dat, tengevolge van het nagenoeg geheel uitblijven van den regen, de maisoogst 1925—1926, zoomede die van peul- en rankvruchten zoo goed als geheel mislukte, de dividivi-oogst onbevredigend en de afzet van dit artikel gering was.

De prijs van oranjeschillen bleef in 1925 laag. Ook de afzet was, voor wat betreft de schillen, gering. Evenwel had er gedurende het jaar een geregelde verscheping in vruchtvorm (ongedroogde vrucht) plaats naar Duitschland, waarbij betere prijzen konden worden bedongen.

De zoutoogts was gering en de afzet van het artikel matig. Gebrek aan arbeidskrachten bij het oogsten en lage prijzen waren hiervan de voornaamste oorzaken.

De invloed van deze ongunstige factoren is echter op den algemeenen toestand niet overwegend geweest. De buiten-bevolking, die in vroegere tijden door het mislukken van den maisoogst, honger en gebrek zoude hebben geleden, zoodra de voorraad van vorige oogst was uitgeput, kon thans door werk in de stad te zoeken voldoende in eigen onderhoud voorzien.

— Ook de economische toestand van het eiland Aruba gaf in 1925 alle redenen tot tevredenheid, voor een groot deel dank zij de vestiging aldaar van de Lago Oil & Transport Co. Ltd., met een steeds drukker wordend verkeer, groote vraag naar arbeidskrachten en belangrijke stijging der werkloonen als gevolg.

De rijke oogst van mais, peul- en rankvruchten over 1924|1925 deed zijn goeden invloed nog gelden en verzachtte de gevolgen van schraalheid van den oogst over 1925—1926, veroorzaakt door onvoldoenden regenval.

De opbrengst van den aloë-oogst was in 1925 minder bevredigend. Weinige saprijkheid van de planten en gebrek aan werkvolk waren hiervan de oorzaken.

Handel en scheepvaart, met name de stoomvaart, namen toe. De zeilvaart bleef echter ook in 1925 kwijnen. De zeilschepen werden hoofdzakelijk gebruikt voor het vervoeren van zand en grint naar Curaçao.

De Lago Oil & Transport Co. Ltd. heeft thans in de baai te Druif, bewesten Oranjestad, met vergunning van het Bestuur, twee depotschepen ten anker liggen voor den wederuitvoer van ruwe olie.

In 1925 werd in totaal ingevoerd 584.623.732 K.G. ruwe olie en uitgevoerd 552.151 000 K.G. De invoer geschiedde door middel van 387 kleinere tankbooten en de wederuitvoer door 59 grootere booten.

Aan genoemde maatschappij is door het Bestuur voor den tijd van 75 jaar in erfpacht afgestaan eene uitgestrektheid domeingrond langs de Zuidkust van Aruba, aan de St. Nicolaasbaai, groot ongeveer 321 H. A. met het doel daarop alle werken te bouwen, die noodig zijn of verband houden met een op te stellen aardoliebedrijf. Ook werd aan de maatschappij het recht verleend om, met uitsluiting van welke andere petroleumonderneming ook, de St. Nicolaasbaai en andere nabij gelegen baaien tot aan Punta ..ora, te zamen groot ongeveer 262 H.A. te gebruiken om daarin schepen te meren, daarover steigers en andere aanlegplaatsen te bouwen, daarin dokken te construeeren, boeien te leggen, sleephellingen of andere werken in nevenverband met haar bedrijf aan te leggen.

Reeds in Juli 1925 werd door de maatschappij een aanvang gemaakt met de noodwendige gedeeltelijke uitdieping van de St. Nicolaasbaai, welk werk sinds met bekwamen spoed is voortgezet, en binnenkort zoo ver gevorderd zal zijn, dat genoemde baai door groote zeeschepen zal kunnen worden bevaren. Het bedrijf van de maatschappij zal dan naar die baai worden overgebracht. Reeds zijn aan die baai 3 olietanken gebouwd, terwijl ook andere werken, noodig voor het bedrijf, tot stand zijn gekomen.

— Op het eiland Bonaire was de economische toestand over het algemeen genomen in 1925 gunstig. Ook op dit eiland waren de goede resultaten van den oogst van mais, peul- en rankvruchten in het plantseizoen 1924|1925 nog van gunstigen invoed op den algemeenen toestand.

Door den zeer onvoldoenden regenval in 1925 mislukte echter de oogst 1925|1926 totaal.

Scheepvaart en visscherij waren normaal.

De doorvoerhandel was levendig.

De dividivi-oogst was goed en de prijsnoteering beter dan in 1924.

De uitvoer van aloë was ongeveer gelijk aan die in 1924. Er was niet veel vraag naar het artikel en de marktprijzen in New-York bleven laag. Om deze redenen werd de aanplant op sommige velden niet gesneden.

Voor de zoutwinning op Bonaire was 1925 zeer gunstig. De uitvoer bedroeg in 1925 11.446.000 K.G. ter waarde vau f 62.613 tegen slechts 2.620.000 K.G. ter waarde van f 17.078 in 1924. Bij het garen en verschepen van zout had men echter meermalen te kampen met gebrek aan werkvolk, daar vele arbeiders naar Curaçao vertrokken.

— Op de bovenwindsche eilanden was de economische toestand ook in 1925 verre van gunstig te noemen. Emigratie van arbeiders van St. Martin naar het buitenland vond, evenals in vorige jaren, ook in 1925 plaats.

Van St. Eustatius vertrokken velen naar Curaçao, vooral vrouwen, die te Willemstad een middel van bestaan vonden als dienstmeiden.

De hernieuwde exploitatie van de zwavelmijnen op Saba, waarvan bij de opening van het afgeloopen zittingjaar werd gewaagd, kwam in 1925 niet tot stand. Eveneens kwam niets van de verleden jaar bestaande plannen om op St. Eustatius muildieren te gaan fokken.

In den toestand van deze eilanden zal dan ook ingrijpende verandering noodig zijn teneinde algeheele economische inzinking zoo mogelijk te verhoeden.

Bij de zeer aanstaande inspectie zullen de ontworpen plannen onderwerp van bespreking met de bevolking en hare gekozen vertegenwoordigers uitmaken.

— De stroohoeden-vlechtnijverheid bleef ongeveer stationnair.

De prijzen van de gewone hoeden waren ook in 1925 laag. Toch werd er op Curaçao, vooral door de buitenbevolking, nog ijverig aan dezen tak van nijverheid gewerkt. Op Bonaire en Aruba was de lust daartoe minder groot.

De waarde van den uitvoer van stroohoeden bedroeg in 1925 voor Curaçao, Aruba en Bonaire onderscheidenlijk f 28.728, f 24.189, en f 14,411 minder dan in 1924.

— Een kort verslag betreffende den handel en de scheepvaart van het eiland Curaçao meen ik ook dit jaar niet achterwege te mogen laten.

In 1925 is ingevoerd voor een waarde van f 67.823.472 tegen f 49.641.686 in 1924 eene vermeerdering dus van f 18.181.697.

De invoer uit het Moederland bedroeg in 1925 f 5.223.472 tegen f 5.639.920 in 1924, eene vermindering dus van f 416.448.

Het hoogere cijfer van den algemeenen invoer is in hoofdzaak te danken aan den vermeerderden invoer van ruwe olie, manufacturen, schoenen, steenkolen, gemaakte kleeren, tarwe- en tarwemeel, koffie, verfwaren, machinerieën voor electrische verlichting, verduurzaamde levensmiddelen en timmerhout.

Het lagere cijfer van den invoer uit het Moederland is een gevolg van den verminderden invoer van bewerkt ijzer, in verband met het in den loop van het jaar 1925 gereed komen van een groot gedeelte van het nieuwe tankenpark van de Cur. Petr. Ind. Mij. De uitvoer in 1925 bedroeg f 59.059.857 tegen f 31.625.036 in 1924; ook hier dus een vermeerdering en wel ten bedrage van f 27.434.821.

De uitvoer naar het Moederland bedroeg f 59.596 tegen f 164.138 in 1924. Hier valt dus, evenals bij den *in*voer uit Nederland, eene vermindering te constateeren en wel van f 104.542.

Het hoogere cijfer van den algemeenen uitvoer is in hoofdzaak ontstaan door den vermeerderden uitvoer van residu, gasoline, smeerolie, ruwe olie, gasolin, petroleum, dieselolie, zout en steenkolen.

Het lagere cijfer van den uitvoer naar het Moederland is in hoofdzaak toe te schrijven aan verminderden uitvoer van phosphorzure kalk.

— De doorvoer is in 1925 ook toegenomen. Deze bedroeg 112 600 ton, of 36.510 ton meer dan in 1924.

Het hoogere cijfer van den doorvoer is in hoofdzaak ontstaan door den vermeerderden doorvoer van ijzerwaren, cement, hout, meel, dividivi, wijn en bier.

— In 1925 bedroeg het aantal aangekomen stoomschepen 2129 met een netto inhoud van 10.894.136 M3, tegen 1791 stoomschepen met een netto-inhoud van 7.134 108 M3 in 1924. aldus een vermeerdering van 338 stoomschepen en 3.860.028 M3 netto-inhoud.

— Bij de zeilvaart was evenwel in 1925 een geringe achteruitgang. Bedroeg het aantal ingekomen zeilschepen in 1924: 1384 met een netto-inhoud van 346.77' M3, in 1925 was dit aantal slechts 1340 met een netto-inhoud van 258.825 M3, beteekenende eene vermindering dus met 44 zeilschepen en 87.947 M3 nettoinhoud.

— Ten slotte moge niet onvermeld blijven, dat in opdracht van het Bestuur de heer L. C. Kwartsz van Aruba, na zich te voren met groote nauwgezetheid degelijk te hebben voorbereid, zich in Juli 1925 naar Cuba begaf teneinde aldaar de uit Curaçao afkomstige arbeiders op te sporen, die naar hunne geboorteplaats wenschten terug te keeren, dezen in hun voornemen aan te moedigen, door hen te wijzen op bestaande arbeidsgelegenheid tegen behoorlijk loon, medische hulp en desnoods huisvesting op Curaçao en Aruba, gelegenheid voor den terugkeer dezer arbeiders open te stellen en hun overtocht te vergemakkelijken, zoo noodig met inroeping van de medewerking der Cubaansche autoriteiten en aanbod van vrijen overtocht ingeval van onvermogen.

Op alleszins lofwaardige en verdienstelijke wijze heeft de heer Kwartsz zich van deze moeilijke taak gekweten; een volledig verslag van diens reis werd gepubliceerd. Was het aanvankelijk resultaat van zijne bemoeiingen slechts de onmiddellijke repatrieering van 213 volwassenen en 27 kinderen, zijne werkzaamheid op Cuba kon niet nalaten en heeft ook niet nagelaten eene gunstige nawerking te hebben.

In het begin van 1926 zag men wederom als een gevolg van den doortastenden arbeid van den heer Kwartsz 46 volwassenen en 6 kinderen besluiten van Cuba naar onze eilanden terug te keeren, die daartoe door het Bestuur in staat gesteld op 1 Maart jl. behouden op Aruba aankwamen.

Het Bestuur blijft doorgaan met aan deze repatrieering, die voor de betrokkenen eene verlossing beteekent uit veeltijds zeer droeve omstandigheden, zooveel mogelijk steun te verleenen.

—Met voldoening mag worden teruggezien op hetgeen in het bijzonder door de departementen van den openbaren gezondheidsdienst en der openbare werken werd tot stand gebracht. Ik wijs in dit verband slechts op de thans behoorlijk ingerichte en naar Mundo Nobo overgebrachte Polikliniek, op de groote verbetering der veekoralen en betere inrichting van het slachthuis, op den bouw der openbare privaten op Pietermaai, op de afdoende herstelling en de verbreeding van den weg op Pietermaai, en de steeds voortschrijdende verbetering der wegen zoowel in het stadsdistrict als daarbuiten.

Alles wijst op vooruitgang en daarom lijkt het niet te gewaagd de verwachting uit te spreken, dat eindelijk voor de breede lagen der bevolking, die ten bate van enkelen voortdurend te lijden hebben onder nijpend gebrek aan water en die gebukt gaan onder de groote bedragen, die zij zelfs voor eene nog onvoldoende hoeveelheid hebben te betalen, ook in de naaste toekomst de gelegenheid zal kunnen worden geopend zich tegen een behoorlijken prijs de benoodigde hoeveelheid water te verschaff,

Met het uitspreken van de hoop, dat het gemeen overleg tusschen Uwen Raad en het Bestuur goede vrucht zal dragen in het duurzaam belang van het Curaçaosch Volk en met de bede, ddt Gods onmisbare zegen op onzen gemeenschappelijken arbeid voor de welvaart van Curaçao moge rusten, verklaar ik de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1926|1927 geopend.

AFDRUKKEN VAN INDRUKKEN.

Zitting van den Kolonialen Raad op Zaterdagavond 8 Mei.

Vier leege stoelen.

Wegens ziekte de Heeren ZEPPENFELDT en EDWIN SENIOR, wegens verblijf op Porto Rico de Heer H. PERRET GENTIL en als gewoonte om onbekende reden de Heer R. MUSKUS afwezig.

Achter de groene tafel alleen de Heer H. SCHOTBORGH, Administrateur van Financien, als eenig aanwezige gemachtigde van het Bestuur, een uitzonderingsgeval, dat we bij de begrootingsdebatten nog nimmer gezien hebben.

De zaal schittert in een weelde van electrisch licht, als wilde ze revanche nemen over de erbarmelijke vertooning met de stallantaarns juist een jaar geleden.

Achter het hek, als afscheiding van het *profanum vulgus*, bij het raam de perstafel geheel bezet en nog omsloten met een dichte haag van belangstellende vrienden; ter rechter zijde een talrijke menigte, die de verdere ruimte tot zelfs in de portiek en de vestibule inneemt, allen hun volle aandacht wijdend aan de betoogen en toelichtingen der *patres conscripti*.

Daarbuiten in den bladstillen tropischen avond wordt op de meest lichtzinnige en onverantwoordelijke wijze den spot gedreven met de toewijding en aandacht voor Curaçao's belangen in 's lands eerbiedwaardige vergaderzaal.

Langs de beide drukke verkeerswegen vóór het Raadhuis jaagt een woelig gesnor van auto's rusteloos heen en weer en slingeren nijdigscherpe of dof-brullende geluiden door de luisterstille zaal, terwijl schuins van de overzijde de schettertonen van de *Jazzband* van het *Internacional* op het linkeroor aangolvend, alle inspannende aandacht van het rechteroor,— om na de telkens invallende hiaten de einden van de volzinnen der sprekers door een logisch verband weer aan elkander vast te knoopen,— tot een wanhopig nuttelooze poging maken.

Wij hebben onze ergernis bijna den geheelen duur der zitting moeten opkroppen.

Doch nadat de begrooting was afgewerkt, popelde ons hart van blijdschap en voldoening, toen bij de *Rondvraag* de Heer DE VEER ABRAHAMSZ opstond en het woord vroeg. Sinds deze Heer zich van het parket heeft teruggetrokken, *welt* hem, wat hem aan juridische herinneringen in zalige rust *„op 's harten grond ligt"*, nog bij herhaling *„naar de keel."*

Wij hadden een voorgevoel, dat dit Raadslid in heilige verontwaardiging zijn protest zou slingeren tegen deze aanfluiting en verkrachting van der Raadsleden toewijding, tegen dat tergend storen van de ingetogen belangstelling van het luistergrage publiek.

Spreker had eenige verdrietige dagen achter den rug. Zijn huis en meubilair en linnengoed verontreinigd en bevuild door vlokken roetstof van de steeds immer rookende schoorsteenpijpen van de oliestokende stoomschepen en zijn kostbare slaap verstoord en tot een eindelooze nachtmerrie geworden door het getier en geraas der stoomfluiten van de in het middernachtelijk uur op vertrek staande booten.

En telkens dachten we: dat is maar een aanloopje, nu zal 't komen.

En wij verwachtten met een beroep op art. zóóveel van het *Wetboek van Strafrecht*,) terloops nog een stevige philippica tegen het nachtrumoer van tamboerdansen en orgeldraaiers, die buren en straten, een geheele wijk den nachtrust rooven, en als pakkend slot — nu de Procureur als gemachtigde van het Bestuur dezen avond niet aanwezig was — een uitnoodiging aan zijn medeleden om den volgenden dag *en corps* naar zijn Ed. Groot Achtbare ter audientie op te gaan om hun ergernis te luchten en eerbiedig en met allen aandrang te verzoeken, voortaan op avonden, waarin de K. R. in openbare zitting bijeen is, die Jazzband en het klaxongetoeter langs het Raadhuis het zwijgen op te leggen.

Doch, eilaci, *das war zu schön gewezen*, wij hoorden niets van dat alles. Ons voorgevoel had ons bedrogen.

De roetvlokken in zijn huis en zijn verstoorde nachtrust wogen zwaarder dan de luidruchtig verbroken stilte en de gekwetste waardigheid en miskende toewijding van het Parlement.

* * *

Kort na de opening der zitting verkreeg de Gemachtigde van het Bestuur het woord om een mondeling antwoord te geven op het *Eindverslag* van den Raad, daar voor een schriftelijk en gedrukt antwoord de tijd te kort was geweest.

Dit belangrijk verslag plaatsen wij in het volgend nummer.

In de laatste jaren is het bijna gewoonte geworden, dat de Heer C. S. GORSIRA, ondervoorzitter van den Raad de algemeene beschouwingen bij de behandeling der Begrooting voor zijn rekening neemt.

Die alg. beschouwingen hebben niet zoozeer de in behandeling zijnde begrooting op het oog. Men kan ze vergelijken met de politieke geloofsbelijdenis van een nieuw ministerie. Zij vormen de ontwikkeling van een program van de te volgen politiek, in het bijzonder omtrent het beheer der financiën. (Zie dit nummer.)

De tijden zijn wèl veranderd, 25 jaar geleden lokte de behandeling der begrooting nauwelijks een enkele nieuwsgierige voor het hek. De geheele bijeenkomst was een onder-onsje,

waar de begrooting in een half uurtje zonder discussie of hoofdelijke stemming werd afgehandeld. Die gemoedelijke tijd is voorbij. De Raad voelt zich, wordt zich hoe langer zoo meer van zijn beteekenis bewust, en laat zich niet meer de kaas van het brood eten. Hij zet de puntjes op de i's.

Maar die stipjes teekenen zich tegen den politieken hemel af als kleine wolkjes, die allengs grooter worden en aanzwellen en misschien de voorboden worden van een onweer, dat mogelijk de atmosfeer kan zuiveren.

—Er waren een 30tal amendementen ingediend, die op het eerste gezicht den indruk vestigden, alsof de heele begrooting als afbraak voetstoots bij afslag onder den hamer zou komen. Enkele dezer amendementen werden tengevolge der beraadslagingen ietwat gewijzigd, de meeste echter zonder hoofdelijke stemming, een paar met 1 of 2 stemmen *tegen* aangenomen. Sommige amendementen versterkten — door hun peuterig beknibbelen en afdingen op posten van luttel beteekenis — den *schijn*, alsof een geest van obstructie over de leden was vaardig geworden. Andere daarentegen haalden door de streng logische en overtuigende toelichting zelfs den tegenstander onder het publiek tot een goedkeurend gebaar over.

Die 30 amendementen hadden ten doel het voorgestelde bedrag van sommige posten te verminderen, andere posten in zijn geheel van de begrooting af te voeren. Zonder de aangebrachte wijzigingen werd de begrooting met een bedrag van 1.372.569 gld ontlast.

— De Heer R. DE LANNOY hield zijn *maidenspeech*. Niet om *die* reden, maar om den persoon dien het betrof was zijn taak niet aantrekkelijk. In een maatschappij als de onze, waar steeds neiging bestaat ook zuiver *zakelijke* kwesties tot *persoonlijke* op te blazen, had dit onderwerp weinig bekoorlijks. Doch de Heer DE LANNOY deed zeer verstandig, vooraf uitdrukkelijk vast te stellen dat het hier niet ging om den persoon, dien hij onder zijn vrienden telt; doch om de zaak, die hij hier van zuiver principieel standpunt wenschte te bespreken.

De Gouverneur had voorgesteld het salaris van den Administrateur van Financien van 8004 tot 9600 te verhoogen, als motief daarvoor aanvoerend dat de werkzaamheden en de verantwoordelijkheid van die betrekking in de laatste jaren buitengewoon zijn toegenomen.

Dit alles volkomend erkennend, deed spr. evenwel uitkomen, dat onze tegenwoordige salarisregeling eerst een paar jaar geleden is tot stand gebracht. Het corps ambtenaren is daarbij in verschillende klassen en categoriën ingedeeld. Door het salaris van één enkelen persoon te verhoogen, wordt die geheele indeeling weer op losse schroeven gezet, de onderlinge verhouding verbroken, den weg gebaand voor ontevredenheid onder andere ambtenaren en voor een onafzienbare reeks van rekesten om traktementsverhooging de deur wagenwijd geopend.

Dit standpunt is volkomen juist. Toch dunkt ons, dat men, door 't over een andere boeg te gooien, hetzelfde, misschien nog meer, had kunnen bereiken, zonder dit gezond princiep geweld aan te doen.

Eigenlijk om juister te zijn, moeten we 't anders zeggen.

De Gouverneur zelf heeft vroeger dat princiep reeds geweld aangedaan en die salarisregeling op losse schroeven gezet. En de Kol. Raad heeft zich nu een mooie gelegenheid laten ontglippen die schroeven weer vaster aan te draaien.

Wij hebben sinds ruim een jaar een duurtebijslag, welke echter niet van kracht is voor salarissen boven de 6000 gld. Door die uitzondering is er in die salarisregeling een wanverhouding ontstaan.

Indien de Raad nu bij deze gelegenheid had voorgesteld, die duurtebijslag ook over de salarissen van boven de 6000 gld uit te strekken, zou het juiste evenwicht weer hersteld, zou ook aan deze categorie van personen (en het zijn er zoo weinigen) voldoening zijn geschonken, zou de Adm. van fin. er tegelijk profijt van getrokken, zij 't misschien niet in die mate als de Gouverneur hem nu had toegedacht.

Bovendien nu de Hooge Regeering zelf aan den Gouverneur onzer Kolonie een toeslag op zijn salaris heeft geschonken, vervalt het motief waarom de hoogere ambtenaren van die gunst van duurtebijslag moeten worden uitgesloten. Ook voor hen geldt het duurdere leven enz.

De koloniale kas kan dat stootje best verdragen.

Het is zeker goed, de hand op de beurs te houden, doch men kan de koorden ook te strak aanhalen.

Men moet met zijn tijd weten mee te gaan. In handel en industrie worden op ons eiland hoogere tractementen genoten dan in het corps ambtenaren ook in de hoogere en hoogste rangen.

—De zwaarste deuk kreeg de begrooting door het laatste amendement op art. 124 (nieuw nummer 125), waarbij de geheele post van de waterveorziening tot een bedrag van 929.300 fl. van de begrooting werd afgevoerd.

Maar de Heer Jac. Beaujon (notaris) maakte dat alleszins aannemelijk met de toelichting, dat er nog een apart wetsontwerp bestaat betreffend het plan-Molengraaff voor de watervoorziening, dat nog niet is afgehandeld.

Dat ontwerp wacht nog steeds op het advies van Prof. KRAUS en op het eindverslag van den Raad.

Dat ontwerp moet alle verdere stadiën nog doorloopen en eerst dan als het aangenomen is, kan het suppletoir op deze begrooting voor 1927 gebracht worden. Tegen welke redeneering niets valt in te brengen.

Dezelfde Heer BEAUJON had nog iets anders op zijn hart. In het Voorl. Verslag had de Raad aangedrongen omtrent het plan Molengraaff ook het advies van de *C. P. I. M.* te vragen. Doch in de *Mem. v. Antw.* had de Gouverneur daarop een geheimzinnig stilzwijgen bewaard. En nu verzocht de Heer B. den gemachtigde van het Bestuur zoo categorisch mogelijk, of het Bestuur nog van plan is, om dat advies bij de *C. P. I. M.* aan te kloppen. Doch even categorisch volgde het antwoord: „De Gouverneur is niet van zins dat advies van de C. P. I. M. in te winnen."

De Heer MADURO, al die amendementen resumeerende, kwam tot de conclusie, dat nu er voor een totaal bedrag van bijna 14 ton van de begrooting wordt afgevoerd, we dit jaar geen subsidie van het Moederland zouden noodig hebben. Doch die conclusie is voorbarig. Want het is zeker te voorzien, dat verschillende dezer posten dit jaar suppletoir weer opnieuw op de begrooting zullen gebracht worden, zoodat er dan wèl subsidie zal noodig zijn.

Daar zijn wij het volkomen mede eens. Alleen vonden wij het jammer en ernstig te betreuren, dat zoodoende zooveel nuttige werken telkens opnieuw worden verschoven en uitgesteld en opgehoopt, terwijl er feitelijk op die wijze zoo weinig degelijks tot stand komt, waarop onze haven en stad reeds zoo lang zit te wachten.

Het was ruim half elf toen de Voorzitter de vergadering sloot.

In de volgende nummers zullen we meer in bijzonderheden het gesprokene onder de aandacht onzer lezers brengen.

Rede van den Heer C. S. GORSIRA, Ondervoorzitter van den Raad.

I.

Mijnheer de Voorzitter! De gewisselde stukken geven het standpunt terug, waarop Bestuur en Raad zich over en weer zullen willen stellen, nu door speciale omstandigheden wij ten aanzien onzer middelen denken te verkeeren in een stadium van momenteele welvaart. De middelen vloeien nu, en terwijl het Bestuur eene begrooting indient met een deficit, denken anderen de uitgaven onzer begrooting daaruit te kunnen bestrijden.

De Raad denkt, dat juist in dit stadium wij voorzichtig moeten zijn en zorgen moeten voor behoorlijke aanwending dier middelen opdat, wat ná ons komt, ons niet zal hoeven te vragen hun te toonen de plaats, waar wij gezaaid hebben en waar zij zullen moeten oogsten. Wij moeten ons voorbereiden voor de magere jaren, die komen moeten; wij zullen regelingen moeten treffen om vermoedelijk binnenkort de periode van overgang met waardigheid te kunnen doorstaan, totdat het volgend geslacht zich zal hebben gewend aan de misères, die wij vroeger hebben meegemaakt; want de wisseling van eb en vloed zal in ons bestaansleven steeds voortduren, zoolang wij niet afleven om dood te gaan. En factoren voor wederopleving van gebieden, die hun heil moeten vinden eenvoudig in eene gunstige ligging aan den weg, worden in deze eeuw van vliegen duikmachines niet zoo makkelijk meer gevonden.

De koloniale Raad verwacht van het Bestuur een wijs beleid, dat steunt op goede grondslagen; dit beleid moet worden ingericht om te voldoen aan de eischen van den tijd en het indertijd opgemaakt ontwerp tot wijziging van het bestaand regeeringsreglement moet zeker niet als voorgesteld worden ingevoerd, het is geen ernstige poging geweest om afdoend werk te leveren.

De gewenschte verbetering in den toestand moet m.i. in de eerste plaats worden gezocht in een uitbreiding van den *Raad van Bestuur* en het toekennen van meerdere bevoegdheden, meerdere attributen aan dien Raad; in zijne tegenwoordige formatie is die Raad een wassen neus en wil het publiek het bestaan daarvan geheel negeeren, het legislatief laten aanleunen, wat men het executief heeft te verwijten.

De *Raad van Bestuur* moet zonder schroom zijne meening aan den Landvoogd kunnen zeggen. Hij kan niet bestaan uit ambtenaren, die uit den aard hunner betrekkingen reeds geroepen zijn hem als zoodanig van advies te dienen. De toestand, zooals wij dien kort geleden hebben gezien, was slecht, de tegenwoordige toestand is nog af te keuren. De bedoeling van den wetgever bij het instellen van dien Raad wordt beslist miskend.

De tegenwoordige bekleeders der zetels in dien Raad zijn allen achtenswaardige mannen, vrienden van mij, maar de overwegende invloed van ambtenaren als adviseurs in dien Raad, maakt illusorisch het doel, waarvoor hij is geschapen. Zoo is dan ook die toestand eene ongeoorloofde concentratie van macht in ons bestuurstelsel en dient te worden verbeterd, wil men de ontevredenheid zich niet verder zien ontpoppen.

Naast uitsluiting van amtenaren als actieve deelnemers aan de beraadslagingen en de beslissingen, moet de gewenschte reorganisatie worden gezocht in de noodige uitbreiding, waardoor de Raad in staat zal zijn den Gouverneur over de diverse takken van bestuur zelfstandig, oordeelkundig en onpartijdig van advies te dienen. Ik onderstreep de woorden zelfstandig, oordeelkundig en onpartijdig, want juist in de samenstelling van den Raad zal de daarbij gezochte garantie voor de geadministreerden liggen, voor een goed verstaander als onze Regeering hoef ik verder hierop niet in te gaan.

Bij het reglement op het Beleid der Regeering is reeds vastgelegd, dat aan den Raad van Bestuur bij verordening rechtsmacht kan worden toegekend in zake geschillen van bestuur.

Waar bij den tegenwoordigen opzet van den Raad daarvan niets heeft kunnen komen en op dien voor dat lichaam geopenden weg om nuttig voor de kolonie te werken onder die omstandigheden terecht niets is gedaan, zal bij de door mij voorgestelde wijzigingen verder niet hoeven te worden geschroomd om het door mij bedoeld artikel van het reglement tot zijn recht te doen komen, eene breede uitlegging te geven aan de woorden „geschillen van bestuur" en zelfs meer uitdrukkelijk grootere machten toe te kennen aan dien Raad.

Eene betere controle op bestuursuitgaven moet worden verzekerd, door middel van den gereorganiseerden Raad, die zal hebben na te gaan dat de besteding der middelen geschiedt volkomen volgens door Gouverneur en hem ontworpen en door den Kolonialen Raad goedgekeurde begrootingen. De Algemeene Rekenkamer zal dan in den Raad van Bestuur een grooten steun kunnen hebben, de bevolking een waarborg. dat de door haar opgedokte gelden niet lichtzinnig worden weggemaakt. De klachten, die wij thans hooren en tot uiting komen in de stukken van den Raad, hooren niet thuis in een goed georganiseerde Regeering als de onze, ja, niet eens meer in hare gebiedsdeelen buiten het Rijk in Europa.

Ongetwijfeld zal aan de macht van den Raad moeten worden onderworpen het geven van concessies, verguningen enz. het doen aankoopen, overdrachten enz. in het kort van alle handelingen, die niet vallen onder het dagelijksch beleid van zaken; tot het tot stand komen dier handelingen, nadat van den Kolonialen Raad, als wetgevend lichaam, de bevoegheid zal zijn verkregen, zal de medewerking van den Raad van Bestuur noodig moeten zijn. Daarmede moet gepaard gaan een wijziging van het artikel van het Reglement op het Beleid der Regeering, dat beveelt, dat concessies enz. bij verordeningen moeten worden geregeld. De delegatie van de verplichting van den Kolonialen Raad op den Gouverneur om de voorwaarden vast te stellen, moet onmogelijk worden gemaakt, nu de praktijk leert, dat m. i. ten onrechte, daarvan gebruikt wordt gemaakt, alsof het gaat om eene eenvoudige substitutie van een lasthebber in een machtgever krachtens civiel recht en niet om eene verplichting door een grondwet aan een lichaam opgelegd.

Ik geloof dat ik vroeger reeds hierover heb gesproken in dezen Raad. Ik heb het niet over kleine details in de uitvoering van eenige concessie of vergunning.

Als eenmaal deze aangelegenheid zal zijn geregeld, dan kan ook worden gezorgd, dat ambtenarij meestal uitblinkende door mediocriteit. al is die soms gedekt door diploma, zich niet stelle boven de door de wet aan haar opgelegde contrôle.

Men voorkomt de klachten, die tot uiting komen in de stukken van den Raad niet alleen, maar men voorkomt ook, dat het publiek zich gedupeerd acht, als door het legislatief geen rekening wordt gehouden met persoonlijke door het administratief gezag gedane beloften.

Goed beschouwd is, wat ik heb aangegeven, niet eens een omwerking van ons thans geldend regeeringsreglement; het is slechts eene zuivering van fouten in de praktijk bij de uitvoering van ons eerlijk opgesteld reglement gesloopen in den loop der tijden; aan den opzet wordt door mijn gezegde niet getornd.

(*Wordt vervolgd.*)

Berichten uit de Kolonie.

Inspectiereis.

Met den olietanker *Mariana* van de *C. P. I. M.*, die in Trinidad gaat dokken, vertrok Woensdag morgen, uitgeleid door de tonen van de stafmuziek Z.Exc. Gouverneur BRANTJES en gade met de milit. adjudant, naar St. Martin.

Diploma.

Vorige week Zaterdag behaalden in het St. Martinus-Gesticht alhier de volgende jonge dames haar diploma voor machineschrift: ROSA PONTILIUS, JOSEFA HASETH, NICOLINA VAN DE WEERT, EDNA PARDO en ANNA MARIA SCHOTBORGH. Onze gelukwenschen.

Twee nieuwe bisschoppen.

Behalve den Hoog Eerw. Heer ENRIQUE M. DUBUC, die, zooals we reeds in het vorig nummer gemeld hebben, tot Coadjutor, met recht van opvolging, is aangewezen van den bisschop van Barquisimeto, is ook den Hoog Eerw. Heer ACACIO CHACÓN door het Congres van Venezuela als Coadjutor benoemd van den aartsbisschop van Merida.

De Hollandsche Gezant in Venezuela.

Z.Exc. de Heer W. G. E. D'ARTILLAC BRILL, de Gezant van Holland in Venezuela, is door de Regeering van het Moederland aangewezen om deel te nemen aan het Pan-Amerikaansch Congres en het Eeuwfeest van het eerste Congres van Panamá, dat aldaar in Juni a. s. zal gehouden worden.

Coro.

Den 26 April is in Coro een standbeeld van Bolivar den Bevrijder aangekomen, dat op het plein, dat zijn naam draagt, zal worden opgericht.

In dank ontvangen.

van den Heer W. A. VAN DER MEULEU *the Romance of the Willy's Knight sleeve valve Engine*, en *the Willy's Knigt Six.*

— van de firma S. E. L. MADURO & SONS een rijk geïllustreerd boekje: NEW-ORLEANS *permanent International* TRADE-EXHIBITION.

Deze permanente tentoonstelling geeft aan den handel gelegenheid alle producten op volledige wijze aan het publiek bekend te maken.

Misschien ook iets ter propaganda van de producten onzer kolonie.

Petroleumbrand in Maracaibo.

In de laatste dagen van April vonden in Maracaibo twee petroleumbranden plaats.

Op onverklaarbare wijze ontstond er een hevige brand in den boorput No. 21 van de *Venezuela Gulf Oil Cy*, gelegen in het Meer van Maracaibo, waarbij geen persoonlijke ongelukken plaats vonden.

Daags daarna had een dergelijk ongeluk plaats in de boorput No. 24 van dezelfde Cy, tengevolge van de onvoorzichtigheid van een der werklieden, die een sigaret rookte. Twee personen afkomstig uit Trujillo kwamen hierbij om het leven. De twee lijken werden een paar dagen later teruggevonden.

De eerste vuurtoren op de kust van Venezuela.

De bouw van den vuurtoren op de Noord-Westkust van Paraguaná bij *Punta Macolla* zal zoo spoedig mogelijk tot stand komen in het belang van de drukke scheepvaart op Maracaibo vooral van de tankbooten, die tusschen Maracaibo en Curaçao varen, in het bijzonder is dit feit nog van groot gewicht daar de zee langs de Westkust van het schiereiland Paraguaná een geringe diepte heeft.

In het nummer van 5 Mei van *El Nuevo Diario* van Caracas komt een teekening en beschrijving voor van dezen vuurtoren, welke geheel van staal door een firma in Europa zal geleverd worden.

Deze toren wordt tot aan den lantaarn 30 Meter hoog. Het grondvlak meet 9×9 M. De benedenverdieping wordt ingericht voor woning van de wachters en voor plaatsing van motor en dynamo voor den electrischen stroom, die het licht moet voeden.

De lantaarn krijgt een diameter van 2 M. Het licht zal 2 seconden licht geven en 8 seconden verduisteren en en op minstens 17 mijl afstand zichtbaar zijn. In geval van mogelijke defecten is een acytileen installatie aanwezig.

Een vergelijking.

Een bericht van begin April meldde, dat in de laatste drie weken in Engeland bijna 40.000 nieuwe rijbewijzen voor auto's en motorfietsen waren uitgereikt.

Er berijden thans meer dan 600.000 auto's en meer dan 500.000 motorfietsen de Engelsche wegen.

Als we alleen met de auto's rekening houden, dan heeft dus Engeland en Wales:

600.000 auto's op 36.000.000 inw.
of 6 auto's op 360 inwoners
of 1 „ „ 60 inwoners.

Curaçao heeft 600 a. op 30.000 inw.
of 6 op 300
of 1 op 50 inwoners.

Engeland en Wales beslaan een oppervlakte van 151.000 KM2 dus 6 auto's op de 1½ KM2.

Curaçao beslaat een oppervlakte van 400 KM2 dus 6 auto's op 4 KM2.

Petroleumbranden in Amerika.

In 5 dagen tijds hebben in Amerika 6 groote petroleumbranden gewoed, die den dood van 50 personen en een schade van 15 millioen dollars ten gevolge hadden.

7 April. De grootste petroleumbrand, die ooit in Amerika plaats greep, wordt uit San Louis Obispo in California bericht. Vier enorm groote petroleumtanks met een totalen inhoud 3.7 millioen barrels ruwe olie zijn door het inslaan van den bliksem in brand gevlogen op een terrein van de *Union Oil Cy.* op 2½ K.M. van deze stad.

Bij de eerste ontploffing sprongen op kilometers afstand in den omtrek alle ruiten der ramen in stukken.

Een nader bericht spreekt van *onderaardsche* tanks waarin de ruwe olie was opgeslagen. De brand begon 's morgens in een tank van 75.000 barrels inhoud. Door de ontploffing werden ook 5 groote gebouwen vernield en werd de schok tot op duizend K.M. afstand waargenomen.

De vlammen stegen tot op 150 M. hoogte de lucht in. Overal werden dijken en dammen opgeworpen om te beletten dat de uitstroomende brandende olie ook de nabij gelegen 3 tanks zou aantasten waarin 2½ millioen barrels olie was opgeslagen Bovendien werden er nog 8 tanks te Avila, een haven op 6 Mijl ten Westen van deze stad, bedreigd. Van Los Angeles en San Francisco gingen treinen met reddingsmiddelen naar den brand.

In het geheel gingen 3.7 mill. barrels olie verloren, vielen 2 menschenlevens te betreuren en werd de schade op 10 millioen dollars geschat.

— 8 April. De bliksem sloeg in een petroleumtank van dezelfde Companie te Brea in Californië. Schade 3 millioen dls.

— 9 April. Een ontploffing aan boord van de petroleum-tankboot *O. T. Waring* te New-Orleans had dood van 5 personen ten gevolge.

— 9 April. Een brand in de petroleumtanken van de *Magnolia Petrol. Cy* in Lulin, Texas, veroorzaakte een schade van 100.000 dls.

— 10 April. Een aanvaring tusschen twee petroleumtankers de *Thomas O. Wheeler* en de *Silvanus* met een verlies van 25 menschenlevens en 3.000.000 dls.

— 11 April. In de baai van Porth Arthur, Texas, had op onverklaarbare wijze een ontploffing van gasoline plaats aan boord van de tanker *Gulf of Venezuela.*

Een straal van brandende gasoline spoot 150 voet hoog op, waardoor verschillende schepelingen van het dek werden meegesleurd, terwijl de anderen in hun hutten door de vlammen werden afgesneden en omkwamen.

Verlies 25 menschenlevens en één millioen dollars schade.

Officieele Berichten.

De R. K. Geestelijke A. W. Hofhuis is benoemd tot pensioengerechtigd ambtenaar.

Aan den heer H. J. Th. Boomgaart, lid van den Raad van Bestuur, Gouvernements-Secretaris, tevens Ambtenaar van den Burgerlijken Stand, is, wegens langdurigen dienst, een jaar verlof naar Nederland verleend, en de heer J. G. Statius Muller, Hoofd-commies ter Gouvernements-Secretarie, is, gedurende den verloftijd van den heer Boomgaart voornoemd, belast met de waarneming van het ambt van Gouvernements-Secretaris, tevens Ambtenaar van den Burgerlijken Stand.

De R. K. Geestelijke J. C. Wahlen is tijdelijk eervol ontheven van de waarneming der functien van Directeur van het krankzinnigen- en leprozengesticht alhier en de R. K. Geestelijke M. Luyckx is tijdelijk benoemd tot Directeur van genoemde gestichten.

De klerk ten postkantore alhier C. A. Irausquin is bevorderd tot Adjunct-commies.

Aan den notaris alhier Ed. S. Lansberg is verlof verleend om zich van zijn standplaats te verwijderen en zich voor eenigen tijd naar Nederland te geven en de heer H. J. Beaujon is aangewezen om, gedurende de afwezigheid van den notaris Lansberg, diens ambt waar te nemen.

Aan den Secretaris van den Voogdijraad alhier Ed. S. Lansberg is, wegens dringende omstandigheden, een jaar verlof verleend; en de heer Q. L. Rigaud is belast met de behandeling van secretaris van den Voogdijraad op Curaçao.

10 millioen gulden winst uit afval.

Een omzet van 10 millioen gulden kan zonder twijfel een cijfer genoemd worden, wat door de meeste handelsondernemingen niet wordt bereikt.

Gedurende het afgeloopen jaar heeft de *Ford Motor Company* dit bedrag uitsluitend als winst op afvalproducten bereikt, terwijl in totaal aan bijproducten 27½ millioen gulden werd omgezet.

Door de enorme vlucht, welke de fabricage van Ford producten genomen heeft, was het noodig, dat de Maatschappij zelf den aanvoer van ruw materiaal geheel in de hand had, en hierdoor zijn als het ware industrieën in een industrie ontstaan, ijzermijnen, houtbedrijven, glasfabrieken, enz. Teneinde verder zoo economisch mogelijk te kunnen werken is het noodig dat ook hier massaproductie wordt toegepast, en voor zoover de totale productie van deze nevenbedrijven de behoeften der Maatschappij overtreffen, wordt het surplus verkocht.

Juist door de geweldige hoeveelheden, die dagelijks worden verwerkt, kunnen bij de *Ford Motor Company* belangrijke besparingen worden verkregen, die in kleinere industrieën zonder bezwaar konden worden verwaarloosd.

Zoo werd uit houtafval, en kolenafval chemicalien voor een totale waarde van bijna 5 millioen gulden gewonnen. Een typeerend voorbeeld van wat op wetenschappelijke wijze bereikt kan worden is het volgende: Van kolen, die aan de *River Rouge* fabriek f 12⅜ per ton kosten, wordt de helft van de gebruikte hoeveelheid omgezet in bij-producten, die f 30.— per ton waard zijn.

Adverteeren.

Adverteeren heeft klaarblijkelijk groote waarde voor den adverteerder, getuige de enorme bedragen, die hij er voor uittrekt. Dat adverteeren omzet en winst verhoogt, blijkt o.a. uit cijfers die dezer dagen door den *Bond van Vruchtenhandelaren* in Londen zijn bekend gemaakt. Deze Bond heeft verleden jaar de advertentieleuze *„eat more fruit"* sprekend voor de oogen van het algemeen gebracht. Het gevolg was dat voor 'n millioen pond sterling meer werd omgezet dan het jaar daarvoor. Over de twee jaar, waarin die reclame-veldtocht voor het eten van vruchten werd ondernomen, zijn de advertentie-kosten juist *onder* £ 100.000 gebleven, terwijl het bedrag van den omzet in de zelfde periode is toegenomen met £ 2.000.000.

De hoogste autoriteit op het gebied van advertentieleven in Engeland is misschien SIR CHARLES HIGHAM; hij is er althans in geslaagd zich in een paar jaar als advertentie-agent een fortuin te verwerven. Dit is misschien geen maatstaf, maar het is niettemin belangwekkend te hooren, wat hij over zijn vak heeft te vertellen. Hij acht de drukpers de redster van handel en bedrijf. Merkwaardig in verband met de waarde, die men voor adverteeren aan een uitgebreiden lezerskring van een blad meent te mogen toeschrijven is zijn bewering, dat fabrikanten in Engeland in het algemeen niet in de ruim verspreide, populaire dagbladen adverteeren. Hij is van meening dat afschaffing van de pers noodlottige gevolgen zou hebben voor het bedrijfs- en handelsleven. Goederen, en dus geld, zouden niet zoo snel en voortdurend circuleeren. Winkels zouden leeg worden. Pakhuizen en opslagplaatsen aan de havens zouden overvol raken. Machines zouden stil gaan staan en in een enkele maand zou de werkeloosheid zijn verdubbeld. Indien men niet meer zou adverteeren — hetgeen praktisch gesproken het geval zou zijn indien er geen pers meer was — zou het aanbod de vraag „verdrinken" en een economische chaos zou het gevolg zijn.

BUITENLAND.

Koloniën voor Duitschland.

Tot de gevoeligste verliezen, welke Duitschland bij den vrede van Versailles zijn toegebracht, behoort het verlies van zijn koloniën. Het gemis van die overzeesche gebieden doet zich om zoo te zeggen met den dag meer gevoelen in verband met den economischen en socialen toestand.

Het doel der koloniale politiek heeft dan ook in de laatste tientallen jaren een groote verandering ondergaan. Was voorheen het streven, om in de eerste plaats de koloniën te exploiteeren als kapitaalbron voor het moederland, thans domineert meer en meer de sociaal-economische wisselwerking tusschen beide. Naarmate de verkeerstechniek steeds hooger vlucht neemt, doet zich ook die wisselwerking des te krachtiger gevoelen. In en door zijn koloniën bezit een land een middel om de toeneming zijner bevolking meer gelijken tred te doen houden met de bestaansmiddelen.

In dit verband beschouwd is het streven der Europeesche mogendheden tot handhaving hunner overzeesche bezittingen in menig opzicht een levenskwestie en zoo wordt het begrijpelijk, dat in Duitschland de drang naar koloniaal gebied zich voortdurend krachtiger doet gelden.

Koloniën bezitten beteekent voor een energieke natie het hebben van bijzondere bestaansbronnen, welke direct en indirect werken en dus brood voor velen kunnen geven.

Bij de jongste Genève-strubbeling is ook de koloniale politiek aangeroerd door een zinspeling van Briand, *dat in de toekomst het verkrijgen van koloniale mandaten voor Duitschland voor verwezenlijking vatbaar zou kunnen worden.*

Men heeft toen daaraan geruchten vastgekoppeld over een soort politieken ruilhandel in verband met de befaamde raadszetelkwesties. In Italië was daarover ongerustheid ontstaan, omdat het zelf voor zijn overbevolking naar nieuwe koloniale mandaten uitziet.

Doch vooral spitste men zich in Duitschland de ooren, waar nog altijd de herinnering leeft aan wat eenmaal exkeizer Wilhelm als slagwoord had verkondigd: „de toekomst van Duitschland ligt op het water."

Vermoedelijk voortbouwend op de jongste zinspeling van Briand heeft SCHACHT, de president der Duitsche rijksbank, een rede gehouden voor de Duitsche koloniale maatschappij.

In een land als Duitschland, zei de SCHACHT. kunnen bedrijfsleven en muntstandaard slechts in stand worden gehouden als er koloniale bronnen aanwezig zijn. Men heeft, door aan Duitschland zijn koloniën te ontnemen, een ernstige economische fout begaan en indien men haar niet herstelt, zal men er ook de politieke gevolgen van te bespeuren krijgen.

Voor Duitschland kan het koloniale vraagstuk er niet meer een van imperialisme zijn.

Het groote probleem van de overbevolking van Europa, dat tot het uitbreken van den wereldoorlog heeft bijgedragen, is door het verdrag van Versailles niet opgelost.

De strijd om de grondstoffen speelt heden in de wereldpolitiek een nog grootere rol dan voorheen. In alle staten wint de industrialisatie veld, zelfs als er geen bronnen voor grondstoffen aanwezig zijn.

Spr. betoogde dan, dat doorvoering van het Dawes-rapport, dat zulke groote fiinancieele prestaties van Duitschland eischt, alleen doenlijk is, indien de beste Duitsche productiemiddelen en werkkrachten in staat worden gesteld, grondstoffen en levensmiddelen te winnen.

Dit is echter alleen mogelijk met hulpbronnen in koloniale staten en daarom heeft Duitschland eigen koloniën noodig.

Indien Duitschland thans grondstoffen uit zijn gewezen koloniaal gebied wil koopen, moet het zich eerst buitenlands de betaalmiddelen aanschaffen.

Dit bepaalt het verdrag van Versailles, dat ook hier dus de Dawesregeling tegenwerkt. Duitschland moet, daar het overbevolkt is, evenees koloniaal bezit verkrijgen om door emigratie verbetering van den toestand in het moederland te brengen.

***

In het slotgedeelte van zijn betoog zette SCHACHT uiteen, dat verbetering van Duitschlands economischen toestand kan worden verkregen door het systeem van groote particuliere koloniale ondernemingen.

Hij wees in dit verband op de mislukking van het imperialisme en de ellende door het socialistisch bolsjewisme in Rusland aangericht.

Redding, zei spr., kan alleen een individualistisch kapitalistisch bedrijfsleven brengen. Maar hiertoe is koloniaal gebied, emigratie en kapitaal noodig. Als er alom goede wil heerscht, kan deze weg zonder moeilijkheden worden bewandeld. In het Duitsche koloniale gebied zou echter in elk geval de *Duitsche muntstandaard* moeten worden ingevoerd.

SCHACHT besloot met de verzekering dat wat Europa en in het bijzonder Duitschland noodig heeft, een uitweg is uit de tegenwoordige verstikkende lucht, uit de armoede en de wanhoop naar een vrijheid en een gelukkiger beschaving.

Zeer veel waars schuilt er in de beschouwingen van den bekenden Duitschen financieelen deskundige, maar hij zal zich er terdege rekenschap van hebben te geven, dat het individualistisch kapitalistisch bedrijfsleven moet worden gedragen door het solidariteitsbeginsel, overeenkomstig de leer van Christus. Juist het gemis aan die solidariteit is oorzaak geworden van, aan den eenen kant, het economisch liberalisme en aan den anderen kant van socialisme en bolsjewisme, stelsels, welke alle in hun gevolgen voor de maatschappij ten zeerste noodlottig zijn.

De Vereen. Staten en Europa.

In de Ver. Staten was een beweging gaande tegen de goedkeuring van de financieele overeenkomst met Italië inzake de schuldenregeling.

Intusschen hebben verschillende senatoren er op gewezen, dat juist de zeer tegemoetkomende houding van Washington hard noodig is, om betere financieele toestanden in Europa te krijgen.

Het gaat hier niet alleen om de regeling met Italië, maar om de geheele financieele verhouding tusschen de Ver. Staten en Europa, met inbegrip van de schadeloosstellingen, de schulden en de steeds grooter wordende bedragen der particuliere leeningen.

Het feit dat Amerikaansche particulieren groote sommen belegd hebben in Europeesche staatsleeningen, heeft ten gevolge dat de belastingen in de Europeesche landen stijgen, waardoor de algemeene welvaart afneemt, hetgeen weer een ongunstige uitwerking heeft op de industrieele ondernemingen in Europa, waarbij Amerikaansche particulieren betrokken zijn.

— Het bedrag der leeningen van Amerikaansche financiers aan Duitschland is reeds gestegen tot bijna een milliard dollar, en om te maken dat deze beleggingen veilig blijven, is het noodzakelijk dat de Amerikanen nog méér aan Duitschland leenen. Er verschijnen dan ook bijna iedere week nieuwe Duitsche leeningen op de Amerikaansche markt. Het gevolg hiervan is, dat Amerika steeds meer belang krijgt bij het industrieel herstel van Duitschland.

Daartegenover staat, dat de eenige bron waaruit de gelden moeten komen, die de geallieerden als delging van hun oorlogsschulden aan Amerika moeten betalen, bestaat uit de schadeloosstellingen van Duitschland aan de geallieerden. De schadeloosstellingen drukken echter op de Duitsche industrie en zijn dus nadeelig voor de Amerikaansche beleggers.

De senatoren, die tegen de ratificatie van de regeling met Italië zijn, betoogen nu dat de sommen die Italië bereid is aan de Ver. Staten te betalen, slechts kunnen komen uit de bedragen die de Amerikanen aan Duitschland leenen, en dat Italië zijn verplichtingen slechts zal kunnen nakomen, indien Amerika voortgaat met leeningen aan Duitschland te geven.

In elk geval volgt uit een en ander, dat de Ver. Staten hun onverschillige houding ten aanzien van de toestanden in Europa onmogelijk kunnen volhouden. Het debat in den Senaat over deze kwesties zal de oogen van het Amerikaansche publiek voor deze waarheid moeten openen.

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend van den 2 Juli 1924 af tot en met **31 December 1924** *onder* **No. 3811** *I tot en met* **3304** *K, zal plaats hebben, op Donderdag den* **20sten** *Mei a.s. 's morgens om 9 uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 20 Maart 1926

de Voorzitter
H. J. COHEN HENRIQUEZ.